

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ  
**BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

**FİZİKA FAKÜLTƏSİ**



**Magistrantların və gənc tədqiqatçıların  
“Şuşa ili”nə həsr olunmuş  
“FİZİKA VƏ ASTRONOMİYA PROBLEMLƏRİ”  
mövzusunda  
XXII RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSININ**

**PROQRAMI**

*Bakı, 20 may 2022-ci il*

**Bakı-2022**

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ**  
**BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

**FİZİKA FAKÜLTƏSİ**



**Magistrantların və gənc tədqiqatçıların**  
**“Şuşa ili”nə həsr olunmuş**  
**“FİZİKA VƏ ASTRONOMİYA PROBLEMLƏRİ”**  
**mövzusunda**  
**XXII RESPUBLİKA ELMİ KONFRANSININ**

**PROQRAMI**

*Bakı, 20 may 2022-ci il*

**Bakı-2022**

## KONFRANSIN TƏŞKİLAT KOMİTƏSİ:

### SƏDR:

Bəxtiyar Paşayev BDU-nun Fizika fakültəsinin dekanı

### SƏDR MÜAVİNİ:

Vüsal Məmmədov BDU-nun Fizika fakültəsinin tədris işləri üzrə dekan müavini

### ÜZVLƏR:

Mais Süleymanov BDU-nun Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin direktoru

Zöhrab Ağamalıyev BDU-nun Tədqiqat, İnkişaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin elmi tədqiqat və innovasiyalar üzrə direktor müavini

Məhəmməd Məhərrəmov BDU-nun Fizika fakültəsinin sosial məsələlər və tələbələrle iş üzrə dekan müavini

Şəhla Hacıyeva BDU-nun Fizika fakültəsinin elmi işlər üzrə dekan müavini

Mehdi Mahmudov BDU-nun Fizika fakültəsinin Bərk cisimlər fizikası kafedrasının müdiri

Kəmalə Alışeva BDU-nun Fizika fakültəsinin Astrofizika kafedrasının müdiri

Məcid Qocayev BDU-nun Fizika fakültəsinin Nəzəri fizika kafedrasının dosenti

Həbibə Şirinova BDU-nun Fizika fakültəsinin Nanomaterialların kimyəvi fizikası kafedrasının müəllimi

Şirxan Hümbətov BDU-nun Fizika fakültəsinin tyutoru

Sara Rəhimzadə BDU-nun Fizika Problemləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Nəzəri fizika şöbəsinin böyük laborantı

## KONFRANSIN PROQRAM KOMİTƏSİ:

### SƏDR:

Məmməd Rəcəbov BDU-nun Fizika fakültəsinin Nəzəri fizika kafedrasının müdiri

### ÜZVLƏR:

Sədiyar Rəhimov BDU-nun Fizika Problemləri Elmi-Tədqiqat İnstitutunun direktoru

Mustafa Muradov Tədqiqat, İnkişaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin proqram, təhsil və əməkdaşlıq üzrə direktor müavini

Namiq Əhmədov BDU-nun Fizika problemləri Elmi-tədqiqat İnstitutunun Biofizika şöbəsinin müdiri

Arzu Daşdəmirov Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika fakültəsinin dekanı

Əhməd Abdinov BDU-nun Fizika fakültəsinin Fiziki elektronika kafedrasının müdiri

Eldar Məsimov BDU-nun Fizika fakültəsinin Maddə quruluşu kafedrasının müdiri

Vaqif Salmanov BDU-nun Fizika fakültəsinin Yarımqeçiricilər fizikası kafedrasının müdiri

Rəna Qasımova BDU-nun Fizika fakültəsinin Optika və molekulyar fizika kafedrasının müdiri

Faiq Paşayev BDU-nun Fizika fakültəsinin Nanomaterialların kimyəvi fizikası kafedrasının müdiri

Rəhim Rəhimov BDU-nun Fizika fakültəsinin Ümumi fizika və fizikanın tədrisi metodikası kafedrasının müdiri

**Bakı Dövlət Universiteti**

**Fizika fakültəsi**

**“FİZİKA VƏ ASTRONOMİYA PROBLEMLƏRİ”  
adlı magistrantların və gənc tədqiqatçıların  
XXII Respublika elmi konfransının proqramı**

**20 may 2022-ci il**

**KONFRANSIN AÇILIŞI – 10:30**

**GİRİŞ SÖZÜ**

- Bakı Dövlət Universitetinin Elmi fəaliyyətin təşkili və innovasiyalar Mərkəzinin direktoru  
– **Mais Süleymanov**

**ÇIXIŞLAR**

- Fizika fakültəsinin dekani  
**Bəxtiyar Paşayev**
- “Optika və molekulyar fizika” kafedrasının professoru  
**Niftalı Qocayev**

## PLENAR İCLAS

**Rüstənova G.İ., Mikayılov X.M.**

AG DRA simbiotik ulduzun rəqəmsal spektrlərində H $\alpha$  xəttinin tədqiqi

**Gulahmadov O.G., Mamedov H.M., Kim J.**

Triboelectric nanogenerators based on the polyurethane and nylon films

**Şahbazova G.M., Süleymanzadə A.Ə., Məsimov E.Ə.**

İkifazlı PEQ-limon turşusunun natrium duzu-su sisteminin ayırd etmə qabiliyyətinin məqsədyönlü dəyişdirilməsi

**Ağayev M.Ş., Rəcəbov M.R., Rüstəmov A.C.**

Statistik fizika qanunları ilə nüvə toqquşmalarında kumulantların hesablanması

## BÖLMƏ 1

### NƏZƏRİ FİZİKA, NÜVƏ FİZİKASI VƏ ASTROFİZİKA

20.05.2022. Saat: 12:30. Otaq 439

**İclasın sədri:** dos. Məmməd Rəcəbov

**Katib:** f.-r.e.n. Zəminə Əliyeva

**Abdullayev S.Q., Ağacanova Y.X.**

Hıqqs bozonun iki fotona parçalanması

**Ализде М.Р.**

Рождение прямых фотонов при протон-протонном столкновении в энергиях NICA  $s=10$  ГэВ

**Babayeva S.Ç., Qocayev M.Ş.**

Skalyar Hıqqs bozonun fermion-antifermion cütünə çevrilməsi

**İbrahimova N.N., Rüstəmov B.N.**

Klassik alqol tipli HD 132742 qoşa ulduzun spektrində H $\alpha$  xətti

**Əzənmədova G.E., Qocayev M.Ş.**

$\ell^\pm N \rightarrow \ell^\pm h^\pm X$  proseslərinin kvark-parton modelində struktur funksiyaları və uzununa spin asimetriyaları

**Bədəlov V.H., Hüseynova S.N.**

Eskart və Kulon potensiallarının xətti cəmi üçün Şredinger tənliyinin əlaqəli halları

**İsgəndərli H.İ., Quliyev Ə.S.**

Kiçik perihelili kometlərin təsnifatı

**Bədəlov V.H., İsmayılova Z.S.**

Vuds-Sakson və Kulon potensiallarının xətti cəmi üçün Şredinger tənliyinin əlaqəli halları

**Mehdiyeva N.N.**

Kleyn-Fok-Qordon tənliyinin Hellman potensialı üçün analitik həlli

**Mikayılova S.B., Səmədov Z.A.**

HD 80290 (F3V) ulduzunun spektral tədqiqi

**Nəsibova T.Ş., Əliyeva Z.F.**

Prozion və Günəş spektrində bəzi Cr xətlərinin profillərinin asimetriya parametrlərinin təyini

**Abdullayev S.K., Omarova E.Sh.**

Higgs boson decays into chargino and neutralino pair  $H^\pm \Rightarrow \tilde{\chi}_i^\pm \tilde{\chi}_j^0$

**Orucova A.C., Rüstəmov B.N.**

T CRB simbiotik ulduzun 2017-2021-ci il ərzində H $\alpha$  xəttinin tədqiqi

**Qardaşov A.M., Atayev İ.İ., Məmmədov Ş.Ə.**

AdS-Şvarsşild metrikasında spin rəbitəsi

**Qasımlı S.N., Əbdülvahabova S.Q.**

Yüksək enerjilərdə (t, p) reaksiyalarında polyarizasiya effektləri

**Quliyeva S.A., Ağamalıyeva L.A.**

Vektor mezonun protondan eksklüziv fotoyaranmasının Regge modelində öyrənilməsi

**Rüstəmov A.B., Mikayılov X.M.**

CH Cyg simbiotik ulduzunun parlaqlığının müxtəlif səviyyələrində H $\beta$  emissiya xəttinin tədqiqi

**Abdullayev S.Q., Tanrıverdi S.Ə.**

Higgs bozonunun üçzərrəcikli parçalanması:  $H \rightarrow Z f \bar{f}$

**Qocayeva A.Y., Əhmədov A.İ.**

Proton-proton toqquşmasında neytralino cütünün yaranması

**Əliyeva Ç.E.**

Dekoherensiya problemi

**Məmmədova T.M., Ağamaliyeva L.A.**

Adron qarşılıqlı təsirlərində vektor mezonlarının yaranma prosesi

**Nəzirova L.A.**

Dördüncü nəsil nüvə reaktorlarında istifadə olunan əsas struktur materiallarında korroziya halları

**Sirinova A.S.**

Pion-proton toqquşmasında qlüonun birbaşa yaranması

**Mikayılova S.B., Səmədov Z.A.**

HD 216756 ulduzunun spektrində FeII xətləri

**Sirinova A.S., Əhmədov A.İ.**

Pion- proton toqquşmasında fotonun birbaşa yaranması

## BÖLMƏ 2

### BİOFİZİKA VƏ MOLEKULAR FİZİKA

20.05.2022. Saat: 12:30. Otaq 335

**İclasın sədri:** prof. Eldar Məsimov

**Katib:** dos. Şəhla Hacıyeva

**Amanova N.M., Vəliyeva L.İ.**

Şistostatin-3 molekulunun tripeptid fraqmentinin tədqiqi



**Həsənov A.Ə., Həsənzadə P.M., Bağırova S.R., Xanlarova F.E.**

Aqarozanın kiçik konsentrasiyalı sulu məhlullarında etil spirtinin təsiri ilə struktur dəyişikliklərinin öyrənilməsi

**Həsənova X.T., Hüseynli A.C., Əhmədova A.İ.**

PEQ-dekstran-su ikifazlı sistemlərinin hal diaqramına  $K_2SO_4$  duzunun təsiri

**Quliyeva A.Q., Həsənova X.T., Ələsgərova G.N., Bağırova S.T.**

Kalium brom duzunun sulu məhlulunda ionların hidratasiya ədədinə polietilenqlikolun təsiri

**Sükürova İ.Z., Qocayev N.M., Ağayeva Ü.T.**

Lys-Gln-Pro tripeptid molekulunun fəza quruluşunun stabilləşməsində müxtəlif qarşılıqlı təsir növlərinin rolu

**Paşayev B.G., Əliyev X.A.**

PEQ-in sulu məhlulunda hidrogen rabitəsinin enerjisinə PEQ-in molekul kütləsinin və konsentrasiyasının təsiri

**Сафарли У.Р., Мусаев Н.А. Магеррамов М.Г.**

$Ni^{2+}$ -индуцируемые изменения электрических параметров плазматической мембраны клеток *Chara gymnophylla*

**Əhmədova A.R., Abbasova G.C.**

Pentapeptid molekulun fəza quruluşunun tədqiqi

**Paşayev B.G., Mahmudova L.Ə.**

Su-PEQ-LiOH sistemlərində PEQ makromolekulunun konformasiyasına LiOH-ın təsiri

**Мусаев Н.А., Гасанова А.Э., Наджафалиева Ш.А.**

Электрические параметры клеточной оболочки и плазматической мембраны клеток *charafragilis* в стандартных условиях среды

**Rahimzade S.G.**

The investigation of Glu-Lys dipeptide by quantum-chemical method

**BÖLMƏ 3**  
**BƏRK CİSİMLƏR VƏ YARIMKEÇİRİCİLƏR FİZİKASI**

**20.05.2022. Saat: 12:30. Otaq 110**

**İclasın sədri:** **prof. Vaqif Salmanov**

**Katib:** **f.ü.f.d. Ruhıyyə Mustafayeva**

**Balayeva L.A.**

CuIn<sub>5</sub>S<sub>8</sub> kristalının elektrik keçiriciliyi və Holl yürüklüyü

**Əkbərov E.M., Qurbanov İ.İ., Bədəlov A.Ə., Məmmədov F.E.**  
**Məhərrəmova G.T.**

Maye metal ion mənbələri

**Mədətov R.S., Məmişova R.M., İsayeva G.İ.**

CuTlS<sub>2</sub> monokristalında qamma şüalanmanın elektrik xassələrinə təsirinin öyrənilməsi

**Məmmədov R.O., Aslanova Ə.R., Əlizadə L.E.**

Şottki diodunun əlavə elektrik sahə gərginliyinin temperatur asılılığı

**Məmmədova Z.V., Cahangirova S.Ə.**

Si-SiO<sub>2</sub>-CdS heteroqecidinin fiziki xassələri

**Mirsultanova R.M.**

Cu<sub>3</sub>In<sub>5</sub>S<sub>9</sub> əsaslı fotokatalizatorla suyun parçalanması

**Ruşanova G.M., Əliyeva N.Ə., Məmmədov R.A., Qəhrəmanova S.M.**

(TlS)<sub>1-x</sub>(TlSe)<sub>x</sub> (x = 0; 0,1) bərk məhlullarında superion keçiriciliyi

**Əliyev K.Ə., Xamedov N.M.**

ZnSe-Yb<sub>2</sub>Se<sub>3</sub> sistemində kimyəvi qarşılıqlı təsirin xarakteri

**Zalova S.Ə., Mahmudov M.M.**

Keyn modeli sistemlərdə elektron qazının Fermi səviyyəsinə qeyri-parabolikliyin təsiri

**İbrahimxəlilov A.Y.**

TlInS<sub>2</sub>-TlDyS<sub>2</sub> sistemi ərintilərinin monokristallarının bəzi xüsusiyyətləri

**Məmməd Hüseynova A.M.**

TlGaSe<sub>2</sub>-TlInS<sub>2</sub> sisteminin fotoelektrik xassələri

**Cabbarova L.S., Mahmudov M.M.**

Bərk cisimlərdə kvaziklassik elektron qazının termodinamik xassələri

**Cumayeva Ç.İ., Cabbarov C.H.**

TlInS<sub>2</sub> kristalının dielektrik xassələrinin öyrənilməsi

**Balakışiyeva Ə.N., Fiqarova S.R.**

Asimmetrik kvant çuxurunda ikiölçülü elektron qazının konsentrasiyası

**Алиев К.А., Азизли Н.И.**

Синтез и свойства ZnTb<sub>2</sub>Se<sub>4</sub>

**Şirəliyeva Ə.F., Cahangirova S.Ə.**

ZnS<sub>1-x</sub>Te<sub>x</sub> nazik təbəqələrində fotostimulyasiya prosesləri

**Zeynalova A.Ə., Səfərova G.Ə., Qasımova R.C.**

Ardıcıl kvazisinxron generasiya

**Həsənova N.S., Cəfərov M.Ə.**

CdS:Fe nanohissəciklərinin xassələri

**İsgəndərli A.S., Cəfərov M.Ə.**

ZnSeTe təbəqələrinin optik xassələri

**Rüstəmzadə N., Nurullayev Y.Q.**

TlIn<sub>1-x</sub>Dy<sub>x</sub>Se<sub>2</sub> kristalında neqatron effekti (x: 0,01, 0,03, 0,05)

**Quliyeva R.Ə.**

Ag<sub>3</sub>In<sub>5</sub>Se<sub>9</sub> birləşməsinin fotohəssas nazik təbəqəsinin alınması

**Kərimova A.B., Cahangirova S.Ə.**

ZnS/CdTe strukturunun fotoelektrik xassələri

**Алиев К.А., Рагимова А.Р.**

Рентгеноспектральное исследование энергетической зонной структуры – ZnLa<sub>2</sub>S<sub>4</sub>.

**Kasumova R.J., Ahmadova A.R., Safarova G.A.**

Self and cross-phase modulations at optimal pump intensity

**BÖLMƏ 4**  
**NANOQURULUŞLARIN FİZİKASI VƏ TEXNOLOGİYASI**

**20.05.2022. Saat: 12:30. Otaq 316**

**İclasın sədri:** dos. Faiq Paşayev

**Katib:** f.ü.f.d. Həbibə Şirinova

**Bağirov M.Ə., Muradov M.B.**

GO/PVS əsaslı nanokompozitlərin elektrik xassələrinin temperatur asılılığı

**Məhərrəмова G.Y., Hacıyeva F.V.**

Hibrid PVDF/CdS/ZnS əsaslı nanokompozitlərin fotoluminissensiya xassələri

**Novruzova A.Ə., Cəfərov M.Ə., Ramazanov M.Ə., Hacıyeva F.V.**

PVDF+PbS/CdS nanokompozitlərinin fotoluminissensiya xassələri

**Qurbanova N.X., Kərimova A.H., Şirinova H.A., Nuriyeva S.Q.**

Fe<sub>3</sub>O<sub>4</sub>/PEQ/Xrizin sistemində dərmanın yüklənmə effektivliyinin ultrabənövşəyi spektrlər əsasında müəyyən edilməsi

**Həsənova M.R., Addayeva Z.R., Surxaylı Ə.E., Şirinova H.A.**

Kristallaşma sürətinin PS-silisiyum dioksid sistemində qadağan olunmuş zonanın optik eninə təsiri

**Nuriyeva S.Q., Qasımova İ.N.**

ZnO əsaslı strukturların sintezi və quruluşu

**Nuriyeva S.Q., Həsənov K.M.**

Polipropilen və gümüş nanonaqıl əsaslı strukturların sintezi və quruluşu

**Məmmədova S.V., Hacıyeva F.V.**

Metal oksid nanohissəciklərinin Naftalan neftinin xassələrinə təsiri

**Alizada S.G., Hacıyeva F.V.**

New three-component polymer nanocomposites based on isotactic polypropylene (PP), magnetite (Fe<sub>3</sub>O<sub>4</sub>) nanoparticles and multi-walled carbon nanotubes (MWCNTS).

**Abdullayeva S.H., Eyvazlı R., Eminov Sh.O.**

Fabrication and properties of nanostructured anodic  
TiO<sub>2</sub>/ITO/Glass structures

**Paşayev F.H., Həsənov A.Q., Qasımova İ.R.**

(SiO<sub>2</sub>)<sub>n</sub>-nanohissəciyinin parametrlərinin təyini və vizual  
modelinin qurulması

## BÖLMƏ 5 FİZİKİ ELEKTRONİKA

20.05.2022. Saat: 12:30. Otaq 310

**İclasın  
sədri:** prof. Əhməd Abdinov

**Katib:** dos. Eldar Rəsulov

**Abbasova Ç.Y., Məmmədli A.H.**

MSFD fotodiodlar əsasında hazırlanan detektorların qamma  
şüalara həssaslığının tədqiqi

**Mehdiyeva A.N., Babayeva R.F.**

Laylı n-InSe yarımkeçirici kristallarında məxsusi fotokeçiriciliyə  
elektrik sahəsinin təsiri

**Qasimov Y.Ə., Əfəndiyeva İ.M.**

Au(Zn-PVA)-nSi MDY parametrlərinin test siqnalının tezliyindən  
asılılığı

**Sərməsov S.N., Əhmədova A.B.**

Oksigenin və LiNbO<sub>3</sub>-nin spontan polyarlaşmasının PbTe  
təbəqələrinin keçiriciliyinə təsiri

**Baxtiyarlı E.R., Mamedov H.M.**

Electrical properties of Mo/p-CuInSe<sub>2</sub>/n-Cd<sub>1-x</sub>Zn<sub>x</sub>Te/SnO<sub>2</sub>  
heterostructures

**Məhərrəmli D.M., Babayeva R.F.**

n-InSe<Er> laylı yarımkeçirici kristallarında elektrik sahəsi ilə  
induksiyalanmış aşqar fotokeçiricilik

**Aslanova Ə.R., Babayeva L.A.**

Səthi potensial çəpərli MYK-da əlavə elektrik sahəsi

**Mammadov H.M, Rasulova A.R., Piriyeva D.N.**

The effect of deposition regime and thermal annealing in different mediums on electrical and photoelectrical properties of nanotextured-p-Si/Cd<sub>1-x</sub>Zn<sub>x</sub>S(Se) heterostructures

**Məmmədov V.U.**

Nazik təbəqəli p-GaAs/n-Cd<sub>1-x</sub>Zn<sub>x</sub>S<sub>1-y</sub>Tey heteroqəçidlərdə cərəyan daşınma mexanizmi

**Məmmədov V.U.**

Elektrokimyəvi çökdürmə üsulu ilə n-Cd<sub>1-x</sub>Zn<sub>x</sub>S<sub>1-y</sub>Tey bərk məhlullarının nazik təbəqələrinin alınması

**Ramazanova X.Q., Davudov B.B., Hüseynov T.X.**

Plazma buxarlandırma metodu ilə mürəkkəb birləşmələrin nazik təbəqələrinin alınmasında baş verən fiziki proseslər

**Quluzadə S.B., Hüseynov T.X.**

Civə buxarının elektrik boşalmasında ikiqat elektrik təbəqələri

## BÖLMƏ 6

### FİZİKANIN TƏDRİSİ METODİKASI

20.05.2022. Saat: 12:30. Otaq 125

**İclasın  
sədri:**

**dos. Arzu Daşdəmirov**

**Katib:**

**f.ü.f.d. Aidə Əhmədova**

**Гусейнова С.Ф.**

Научно-методический анализ и введение понятия электрического заряда в школе

**Rəhimov R.Ş., Mehdizadə A.B.**

Elektromaqnit hadisələrinin öyrənilməsində "Klassik elektromaqnit nəzəriyyəsi"nin əhəmiyyəti

**Сүлейманзаде А.Т., Джаббаров Д.Г.**

Творческие качественные задачи по физике

**Гасанова Л.Г., Алекперов Э.Ш.**

Значение информационно-коммуникационных технологий в современной методике обучения физике

**Babayeva H.R., Qarayev E.S.**

Müasir məktəbdə fizikanın tədrisində yeni yanaşmalar və metodlar

**Сүлейманзаде А.Т., Джаббаров Д.Г.**

Методика решения качественных задач с историческим содержанием

**Əliyeva G.E., Orucov A.K.**

Məktəb fizika kursunda "metalların elektrik keçiriciliyinin elektron nəzəriyyəsinin" bəzi ziddiyyətli məqamları

**İmanova N.Ş., İsmailova R.N.**

İstilik hadisələrində enerjinin saxlanma qanununun metodik araşdırılması

**KONFRANSIN BAĞLANIŐI:**

**20.05.2022. Saat: 17:00. Otaq 316**



Çapa imzalanıb: 18.05.2022  
Format 60x84 1/16. Ofset kağızı.  
Həcmi 1,0 ç.v.. Sayı 30

---

Bakı Dövlət Universitetinin mətbəəsində çap olunmuşdur.  
AZ 1148, Bakı şəh., ak. Z. Xəlilov küç. 33  
Tel: (+99412) 538 87 39 / 538 50 16  
e-mail: bdumetbee@gmail.com  
www.bsu.edu.az

